Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht Fheidhmeach, 2014

Móriomlán na Marcanna

Speisialachas Gairmiúil – Óstán, Lónadóireacht agus Turasóireacht

(200 marc)

Creidiúint

Dé hAoine 6 Meitheamh

Tráthnóna 2.00 – 3.30

Treoracha d'Iarrthóirí

1. Scríobh do SCRÚDUIMHIR sa spás seo:
2. SCRÍOBH NA FREAGRAÍ UILE SA FHREAGARLEABHAR SEO.
3. Caithfidh iarrthóirí thabhairt faoi **CHEITHRE** cheist.
   Freagair ceist amháin as **gach** roinn de na ceithre roinn sa pháipéar.
   Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.

Don Fheitheoir amháin	*Don Scrúdaitheoir amháin*	
Stampa an Ionaid	1. Suim na n-iomlán bun leathanaigh	
	2. Móriomlán na gceisteanna a dícheadaíodh	
	3. An Marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	
	4. Bónas as freagairt trí Ghaeilge (más cuí)	
	5. An Marc iomlán má bronnadh bónas as freagairt trí Ghaeilge (3 móide 4)	
	Nóta: Caithfidh an marc ar líne 3 (nó líne 5 má bronnadh bónas as freagairt trí Ghaeilge) a bheith mar an gcéanna leis an marc sa bhosca **Móriomlán na Marcanna** thuas.	

Roinn 1 – Ag Ithe as Baile: Bealach an Mhearbhia

(Tabhair faoi Cheist 1 *nó* faoi Cheist 2 sa roinn seo. Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.)

1. **Tá rogha leathan caife ar fáil ar bhiachláir na gcaiféanna.**

Teach an Chaife

Gnáthchaife
Bain triail as ár gcaife collchnónna ar 30 cent sa bhreis

Americano

Espresso
Tá espresso dúbailte ar fáil freisin

Cappuccino

Café latte

Roghanna	Caife Beagmhéathrais
	Caife Lánmhéathrais
	Caife Caramail
	Caife Fanaile

Café Mocha
Bain triail as an gcaife beagchalraí / gan siúcra atá againn

Caife fuaraithe

Bain triail as an gcaife rósta dorcha atá roghnaithe go speisialta againn

An margadh laethúil 'beir leat'

Caife ar bith agus ceann amháin dár mbrioscaí de dhéantús baile ar € 2.50

Cláraigh lenár gclub dílseachta caife agus gheobhaidh tú gach 5ú cupán caife saor in aisce

(a) Mínigh cén fáth a gcuirtear cineálacha éagsúla caife ar fáil i gcaiféanna. (12 marc)

(b) Déan cur síos ar **gach ceann** de na cineálacha caife seo a leanas agus tabhair meastachán ar an gcostas ar gach ceann díobh. (18 marc)

Cineál Caife	Cur Síos	Costas
Cappuccino		
Caife Fuaraithe		
Café Mocha		

(c) Déan cur síos ar ábhair oiriúnacha phacáistithe do **gach ceann** díobh seo a leanas. (8 marc)

Caife 'beir leat' ______________________________

____

____

Brioscaí 'beir leat' de dhéantús baile ______________________________

____

(d) Mínigh cad is brí leis na téarmaí seo a leanas (12 marc)

Espresso dúbailte ______________________________

____

____

Club dílseachta caife ______________________________

____

____

2. *(a)* Ainmnigh **sé** bhia éagsúla is féidir a fhriochadh. (6 mharc)

1. ______________________ 2. ______________________

3. ______________________ 4. ______________________

5. ______________________ 6. ______________________

(b) Mínigh cén fáth a ndéantar bia a chumhdach uaireanta sula ndéantar é a fhriochadh. (10 marc)

Ainmnigh **dhá** chumhdach is féidir a úsáid agus bia á fhriochadh.

Cumhdach 1 ______________________

Cumhdach 2 ______________________

(c) Mínigh **gach ceann** díobh seo a leanas (16 marc)

Friochadh éadomhain______________________

Suaithfhriochadh ______________________

Wok Neamhghreamaitheach ______________________________

Teirmeastat ______________________________

(d) Mínigh cén fáth ar chóir go mbeadh saill/ola ag an teocht cheart agus bia á chócaráil. (9 marc)

(e) Tabhair treoracha le domhainfhriochtóir a ghlanadh. (9 marc)

Roinn 2 – Ag Ithe as Baile: Óstáin, Bialanna agus Institiúidí

(Tabhair faoi Cheist 3 *nó* faoi Cheist 4 sa roinn seo. Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.)

3. **Is rogha choitianta é anraith ar bhiachláir.**

(a) Mínigh cén fáth a bhfuil anraith ina rogha chomh coitianta sin ar bhiachláir.
(15 marc)

(b) Ainmnigh **ceithre** chineál éagsúla d'anraith. (4 mharc)

1. ______ 2. ______

3. ______ 4. ______

(c) Ainmnigh **dhá** rud a ghabhann le hanraith agus **dhá** ghairnis a bheadh oiriúnach d'anraith.
(8 marc)

Rud a ghabhann leis 1 ______

Rud a ghabhann leis 2 ______

Gairnis 1 ______

Gairnis 2 ______

(d) Cuir na treoracha seo a leanas le hanraith glasraí a dhéanamh san ord ceart sa phlean oibre. (16 marc)

Treoracha

Gairnis	*Laghdaigh an teas agus lig dó suanbhruith*
Ullmhaigh na glasraí	*Téigh an ola/an t-im*
Cuir isteach stoc/uisce	*Fiuch*
Sótáil	*Leachtaigh*

Plean Oibre

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________
7. ______________________________
8. ______________________________

(e) Mínigh conas is féidir leis a bheith níos éasca agus níos tapúla má úsáideann tú bianna saoráideacha agus anraith á ullmhú, á chócaráil agus á riar agat. (7 mharc)

4. **Mar chuid de *Sheachtain Bhia Shláintiúil* i do scoil, tá lón á reáchtáil ag do rang do Chomhairle na Mac Léinn.**

(a) Dear cárta tarraingteach ag tabhairt cuireadh chuig an ócáid. (7 marc)

Cuireadh

(b) Tabhair breac-chuntas ar na tosca ba chóir a chur san áireamh agus biachlár an lóin á phleanáil. (15 marc)

(c) Liostaigh **trí** fhoinse eolais a d'fhéadfaí a úsáid agus biachláir á bpleanáil. (3 mharc)

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

(d) Leag amach biachlár table d'hôte do lón **dhá chúrsa** don ócáid. (16 marc)

Biachlár Lóin

(e) Mínigh conas a spreagfá agus a chuirfeá bia sláintiúil chun cinn i measc phobal na scoile. (9 marc)

Roinn 3– **Fáilteachas sa Turasóireacht**

(Tabhair faoi Cheist 5 *nó* faoi Cheist 6 sa roinn seo. Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.)

5. Tá teaghlach ina bhfuil tuismitheoirí, seantuismitheoirí agus páistí ag pleanáil saoire in Éirinn sa samhradh agus is mian leo a lóistín a chur in áirithe roimh ré.

(a) Liostaigh **sé** chineál lóistín atá ar fáil in Éirinn. (6 mharc)

1. ______________________ 2. ______________________

3. ______________________ 4. ______________________

5. ______________________ 6. ______________________

(b) Déan cur síos ar na tosca a mbeadh tionchar acu ar a rogha lóistín don tsaoire.
(15 marc)

(c) Déan cur síos ar **dhá** shlí ina bhféadfadh an teaghlach taighde a dhéanamh faoi lóistín do na laethanta saoire agus ar **dhá** shlí ina bhféadfadh an teaghlach a lóistín a chur in áirithe. (12 marc)

Taighde faoi Lóistín

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

An Lóistín a chur in áirithe

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

(d) Déan cur síos ar na háiseanna agus ar na seirbhísí a bheadh ag teastáil ó aíonna faoi mhíchumas agus iad ag fanacht i lóistín do na laethanta saoire. (12 marc)

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

(e) Is cineál nua-aimseartha campála í 'Glampáil'. Mínigh cén fáth a bhfuil sí ag éirí níos coitianta. (5 mharc)

____

____

6. Tá a lán rudaí i Loch Garman agus in Oirdheisceart na hÉireann a tharraingíonn turasóirí agus tá a lán fóntas ann do na turasóirí.

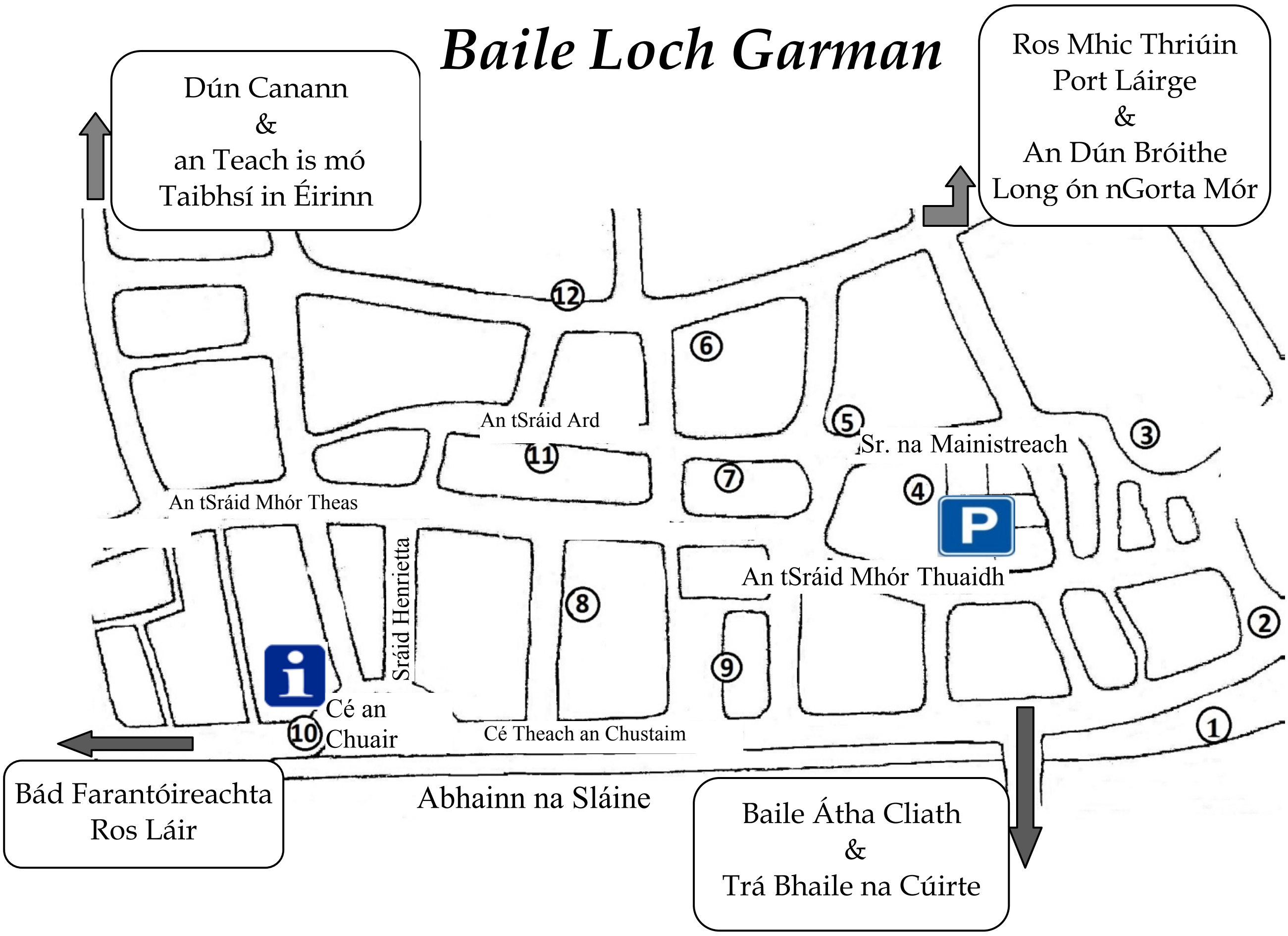

1 *Stáisiún Traenach & Bus*	**5** *Ionad Ealaíne*	**9** *Tacsaí*
2 *Pictiúrlann*	**6** *Eaglais Chaitliceach*	**10** *Muiríne*
3 *Mainistir Selscar*	**7** *Eaglais na hÉireann*	**11** *Áras Ceoldrámaíochta*
4 *Óstán*	**8** *Oifig an Phoist*	**12** *Mainistir*

(a) Ainmnigh **ceithre** mhodh iompair a d'fhéadfadh turasóirí a úsáid le dul go Loch Garman agus le cuairt a thabhairt ar Oirdheisceart na hÉireann. (8 marc)

1. ______________________________ 2. ______________________________

3. ______________________________ 4. ______________________________

(b) Mínigh cad is brí leis na siombailí seo a leanas. (6 mharc)

____

____

(c) Agus tú ag baint úsáide as an eolas atá tugtha sa léarscáil, mol **dhá** rud a tharraingíonn *turasóirí aosta* agus **dhá** rud a tharraingíonn *teaghlaigh ina bhfuil páistí*.
Tabhair cúis do **gach** moladh. (24 marc)

Turasóirí aosta

Tarraingt 1 ______________________________

Cúis ______________________________

____

Tarraingt 2 ______________________________

Cúis ______________________________

____

Teaghlaigh ina bhfuil páistí

Tarraingt 1 ______________________________

Cúis ______________________________

____

Tarraingt 2 ______________________________

Cúis______________________________

____

(d) Déan cur síos ar conas a d'fhéadfaí turasóirí a spreagadh chun teacht ar ais agus cuairt a thabhairt ar cheantar Loch Garman. (12 marc)

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

Roinn 4– Lónadóireacht le hAghaidh na hÉagsúlachta

(Tabhair faoi Cheist 7 *nó* faoi Cheist 8 sa roinn seo. Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.)

7. **Bíonn cúiseanna éagsúla ag daoine le haiste bia veigeatórach a roghnú.**

(a) Mínigh cén fáth a roghnódh duine a bheith ina veigeatóir. (8 marc)

(b) Mínigh **gach ceann** de na cineálacha seo a leanas d'aiste bia veigeatórach. (10 marc)

Lachtveigeatórach

Veigeánach

(c) Pleanáil biachlár bricfeasta **dhá chúrsa** agus biachlár dinnéir **dhá chúrsa** a bheadh oiriúnach do lachtveigeatóir. (26 marc)

Biachlár Bricfeasta

Biachlár Dinnéir

(d) Déan measúnú ar luach cothaitheach an bhiachláir **dhinnéir** atá pleanáilte agat. (6 mharc)

8. **Is minic a thugtar 'príomhbhianna' ar bhianna as an ngrúpa arbhair agus prátaí.**

(a) Ainmnigh tír **dhifriúil** ina mbaintear úsáid fhorleathan as **gach** príomhbhia ar an liosta thíos. Mol mias **dhifriúil** ina n-úsáidtear **gach ceann** de na príomhbhianna mar an príomh-chomhábhar. (20 marc)

Príomhbhia	***Tír***	***Mias***
Prátaí		
Rís		
Pasta		
Núdail		
Grán Buí		

(b) Roghnaigh ceann ar bith de na príomhbhianna agus mínigh conas a dhéantar é a chócaráil agus a riar. (10 marc)

Príomhbhia ___________________________

Cócaráil____

____

____

____

____

____

____

____

____

Riar ____

____

____

____

(c) Ainmnigh **dhá** chothaitheach atá le fáil sna príomhbhianna ar an liosta agus tabhair feidhm **gach** cothaitheach díobh. (8 marc)

Cothaitheach 1 ______________________________

Feidhm ______________________________

____

Cothaitheach 2 ______________________________

Feidhm ______________________________

____

(d) Mínigh cén fáth a bhfuil príomhbhianna ina gcomhábhair choitianta i dtíortha nó i réigiúin áirithe. (12 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Don scrúdaitheoir amháin

Ceist	Marc	
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
Iomlán		